

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1912. október 31.

246. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Felvevőre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Az abbaziai magyarság.

Eddig azt hittük, hogy azok a magyarok, akiket foglalkozásuk ausztriai Abbaziához köt, szívben-lélekben egy családot alkotnak. Joggal hittük ezt, mert tudjuk, hogy abbaziai honfitársainkat bevándorlottaknak tekintik, akiknek polgárjoguk nem egyenlő a benszülöttekével és akikre nem a legjobb szemmel tekintenek — különösen akkor, ha némileg boldogulnak is. Ugy véltük, hogy az idegen légkör, a hazulról hozott szív a rendesen is szorosabb érzést kelt az abbaziai magyarok között.

Sajnos, a régi magyar átok: a széthuzás, az összeférhetetlenség, a gyűlölködés, az irigység Abbaziába is elkísérte honfitársainkat. Megtörtént már, hogy éppen a magyarok voltak a legnagyobb ellenségei az Abbaziában újonnan letelepült magyarnak — csak azért, mert az gyorsabban és könnyebben szerzett magának jobb pozíciót, mint néhány régebben letelepült.

Hogy mennyivel szebb és hasznosabb munkát tudnának az abbaziai magyarok kifejteni, ha kéz a kézben, viribus unitis dolgoznának — ha tömörülve, szorosabb barátságban élnek, ha egymás érdekeit elősegítve, megélhetésüket jobban megalapoznák: erről ligazán felesleges sokat diskurálni. Hiszen „A Tengerpart” közleményeiből eléggé ismeretes már az abbaziai hatóság „vendég szerete” a fürdőző ma-

gyarokkal szemben. El lehet képzelni azt a szeretetet, amivel az állandóan Abbaziában lakókat körül veszik. Kimeríthetetlen nazoknak a példának a száma, amelyek mind az abbaziai magyarság sérelmeit igazolják. És hogy ez így lehet, abban nagy része van a magyarságnak, mert számba vehető sokaságuk dacára eltűrnek érdekeik folytonos megsértését. De el kell tűrniök mindaddig, amíg be nem látják, hogy közös érdekből egyesült erővel kell dolgozniök.

Abbaziában igen tekintélyes számban vannak magyarok. Sok szálloda és penzió van magyar kézben. Mindezek a főbb helyeken állanak és előkelő nivót képviselnek. Nagyszabású szanatóriumok, vállalatok, bankok stb. képviselik Abbaziában a magyar tőkét és kereskedelmét.

Szinte természetesnek látszanék, hogy az Abbaziába járó magyar vendégek első sorban a magyar kézben levő intézményeket keressék fel és azokat pártolják. És mert ennek u g y k e l l e n e l e n n i, tehát másképpen nem. A magyar penzió-tulajdonosok csak tengődnek, a magyar kereskedők egész napon át a tengert bámulhatják akkor, mikor a f ü r d ő v e n d é g e k 9 0 s z á z a l é k a m a g y a r.

Miért van ez így? Könnyű a felelet. Azért, mert az abbaziai magyarokról alig tud valamit az oda jövő magyarság. Nincs magyar társadalmi élet Abbaziában, sőt az egyesek kényszerűsége, gyűlölködése a

jobb érzésük tartózkodásra kényszeríti, és ezek a más nemzetiségűek barátságát keresik.

A magyar fürdővendég, mikor Abbaziába érkezik, beszáll a nagy reklámmal dolgozó kaszárnyaszerű penziókba, ahol aztán gondoskodnak arról, hogy a magyar fürdővendég minden egyéb szükséglete a németeknél szerzettessék be.

Kétségtelen, hogy a magyar fürdővendégek némi indolenciája is közre játszik, mi kor nem a saját fajtát pártolja, de hogy a szomorú eredményért első sorban az abbaziai magyarok felelősek, az is bizonyos.

Ennek a betegségnek csak egy orvossága van. Sürgősen meg kell teremteni a magyar társas-életet Abbaziában. Ezt nemesak a hazafiság parancsolja, de megköveteli saját üzleti érdekük is. Közös erővel még sok mindent kipotólhatsz, amit eddig elmulasztottak. És ennek első feltétele az a szívélyes viszony, ami minden közös akciónak legfontosabb részét képezi.

Akkor aztán a hasznos dolgok egész sorozatát lehet megcsinálni. Például sikerrel indítható mozgalom az iránt, hogy az Abbaziába érkező magyarok tudomást szerezzenek az ottani magyarság létezéséről és első sorban őket pártolja. Lehetne egy magyar idegenforgalmi irodát fenntartani, ahol utbaigazítást, jótanácsot, védelmet, mi egyebet adnának az oda fordulóknak. Ebből a szempontból nézve a szervezkedést,

jön, üljön ide le és pótolja ki ezeket a mulasztásokat.

A férfi még most it fogta az ajtó kilincsét és szomorúan rázta a fejét.

— Ne kísértse nekem, az égre kérem ne kísértse. Megint előlről akarja kezdeni az egészet? Hát nem volt elég egyszer?

A fiatal leány felállt, odament a férfihez, megfogta a kezét és odahuzta a vele szemközti ülésre.

— Így ni, kis csacsi, ha már így kell magával beszélni. Legyen teljesen nyugodt, nem kezdsek semmit előlről. Nekem is elég volt egyszer. Azóta rajtam is keresztül taposott az élet egynehányszor. Talán hallotta is, hogy már két kőrömet kosaraztam ki. Mind gazdag, nagy ember volt és mégsem kellett nekem egyik sem.

— Azt hiszem — szolt szomorúan a férfi — hogy nem kellett egyik sem. Ugy csinált akáresak velem. Használt, amíg csak lehetett, aztán félredobott, akáresak egy kifacsart citromot. Mit törődött akkor maga azal, hogy mi lesz velem. Maga hiu, önző teremtes volt, aki csak magával törődött és senki mással.

A leány szomorúan nézett inaga elé.

— Ne törjön felettem pálcát, mert higye el, nem érdemlem meg. Rossz voltam, tudom, eszköznek használtam magát, de keserűesen megszenvedtem már érte. Mit tudtam én akkor, mikor magával megismerkedtem, hogy ez lesz ennek a vége. Ártatlan játéknak gondoltam és csak később jöttem rá, keserves tapasztalatok árán, hogy nem jó tüz-zel játszani.

A „Tengerpart” tórcája.

Ne játssz a tüz-zel.

A vonat indulásra készen állott a hatalmas üvegfedelű pályaudvaron. Tikkasztó meleg nyári nap volt és talán ennek volt tulajdonítható, hogy a máskor népes, legtöbbször tulzsunfoltan induló vonaton alig néhány ember lézengett. Legtöbbször beültek a szakaszokba és ajtót, ablakot kinyitva, igyekeztek egy kis hű slevégőt varázsolni.

Az egyik fülkében a nyitott ablaknál egy fiatal leány állt és legyezőjével igyekezett magának egy kis hű levegőt szerezni. Egy kis ideig ott állt az ablaknál, majd mintha megunt volna az álldogálást, ásitva leült, a lábait feltette a szemközti ülésre, hátrahajította a fejét és úgy tett, mintha aludna. Megtehette egész bátran, mert rajta kívül üres volt az egész szakasz.

Fütyültek és a vonat már lassu mozgásban volt, mikor a fülke ajtaja előtt egy karsu, barna haju fiatalember jelent meg. Megállt az ajtó előtt, de mivel nem láthatta a leány arcát, mert az ablak felé fordított fejjel szunyokált, halkan felnyitotta az ajtót és belépett. A zajra a leány feltekintett és mikor egymásra pillantottak, mindkettőnek az arcáról a végtelen meglepetés tükrözött vissza.

— Boesánat — szolt a férfi akadozva — önkéntelenül nyitottam ide be, mert ha tudtam volna, hogy kegyed itt van, messzire

elkerültem volna e helyet. De jóvá teszem a hibámat és máris megyek.

Megfogta az ajtó kilincsét és menni készült, mikor a leány megszólalt:

— Várjon egy kicsit. Nem tenné félre haragját egy két órára? az ut hosszú és unalmas, elbeszélgethetünk egy kicsit. Nem gondolja?

A férfi megállt az ajtóban, visszanezített és arcvonásai rángatózásából látni lehetett rajta, hogy lelki tusát vív önmagával. Ugy látszott, mintha feltámadt volna benne az egész eltemetett mult és az a sok éven át nyugodtan pihent, majdnem elfeledt keserűség mind egyszerre akart volna kitörni belőle.

— És azt gondolja, hogy én egy-két óráig képes volnék kegyeddel nyugodtan beszélni?

A leány vonogatta a vállát. — Miért ne. Hiszen ami volt, az régen volt. Ahhoz azt hiszem, elég ideje volt elfelejteni mindent. Ha nem így tett, akkor mondhatom elég rosszul tetted.

A férfi felkapta a fejét és hangjában érezni lehetett a kitörni készülő harag előjeleit.

— Látja, még most is gunyel, még most sem hagy békén. Még most is úgy tesz velem, mint annak idején, régen. Ez nem szép magától, ez nagyon esunya dolog.

— Látja, látja — szolt a leány gunyosan — most pedig erkölcsi prédikációkkal traktál abelvettem hogy leülne ide velem szembe és mesélne nekem njságokat, amit azalatt a hosszú idő alatt történtek. Na, jöj-

egész Abbazia hasznát látva ennek, mert az eddigi folytonos lenézés, gorombáskodás helyett ezental szeretetben, becsülésben, szükség esetére védelemben részesülne a magyar fürdővendég, amely ezental szívesen jönne és így gyarapodna az idegenek száma is, szemben a mostani folytonos visszafejlődéssel. Ez esetben a jó üzleti érzéssel megáldott abbaziaiak csak örömmel fogadják a szervezkedést, amely végeredményében nekik is hasznot hasznot jelent.

Vegyenek példát a magyarok az abbazia horvátokon. Nézzék meg, mit eredményezett az ő szoros és barátságos összetartásuk. Duszgazdaggá tette őket. Hát erre a magyarság képtelen volna!

Csak akarnia kell. Az abbazia magyaroknak meg van a joga ahhoz, hogy szervezkedjék, mert Abbazia 80—90 százalékban a magyarok pénzén lett a mostani modern, gazdag és szép fürdőhely.

Tehát csak egy kis jogos részesedésről lenne szó.

M. S.

— **A horvátok fenyegetése.** A horvát-szerb koalíció végrehajtó-bizottsága tegnap tartott értekezletét oly határozatot hozott, a mely nyílt fenyegetést foglal magában nemcsak Magyarország, hanem a monarchia ellen is. A határozat kiemeli, hogy a horvát nép ma még nyugodt, mert reméli, hogy az illetékes tényezők jobb belátásra fognak jutni. Magyarbarátta nevelni a népet és unionisztikus többséget szervezni a horvát országgyűlés számára: oly cél, a melyet a nép nemzeti érzülete tesz lehetetlenné. Ha tovább tartana a mai állapot, ez valószínűleg arra kényszerítené a horvát népet, hogy más népek szabadságharcára vessen tekintetet, az ilyen összehasonlítás nem válnék javára a monarchiának.

Ez nyilvánvaló lázítás és fenyegetést foglal magában a horvát-szerb koalíció részéről Magyarország, az unió, a főnálló rend és köteles hűség ellen. Ezek után azonban bizvást kérhetjük, hogy meddig fogják még egyes magyar politikusok nem sajnálni a jó szót azért a veszedelmes politikáért, melyet a horvát-szerb koalíció tagjai követnek Horvátországban és a nagy délszláv reménységek birodalmában?

A férfi arcát egyszerre előntötte a végtelen keserűség.

— Hát játéknak, eszköznek használt engem? Engem, aki jobban szerette magát mint az Életet. Rózsai, de csunya dolog volt ez magától.

A leány szemében magjelentek az első könnyek és kipirult arcával úgy nézett ki, mint egy megelevenedett eszménykép.

— Hallgasson meg Arthur. Könyörgöm, hallgasson meg és akkor mondjon ítéletet. Bűnös vagyok, de azt hiszem, van még számomra bocsánat. Ugy-e vissza tud emlékezni arra a nyári délelőttre, amikor ott fenn az erdőben megismerkedtünk. Maga egyedül bolyongott az erdőben, én pedig egyedül hűsöltem egy fa alatt és törtém a fejem, hogy mivel bosszulhatnám meg magam az én gyerekkori ideálomon, aki egyszerre minden ok nélkül cserben hagyott és másnak kezdett udvarolni. A sors vagy a végzet igazán nem tudom, éppen magát hozta elélem és mikor magát megpillantottam egyszerre kész voltam a tervemmel. Maga tudja legjobban, hogy mindig okos és szép leánynak tartottak és így biztots voltam a sikeremben. Hirtelen hasra feküdtem, két lábamat az égnek meresztettem, úgy hogy meggyőződhet arról, hogy térdig nagyon szép a lábam és elkezdtem magával kokottálni. Maga megállt, rám nézett s láttam, hogy habozik és nem tudja hogy mit tegyen. Majd megemelte magát, oda jött hozzám és bemutatkozott. Én szívesen vettem, mert ez mind az én malmomra hajtotta a

Ujdonságok.

— **Az állandó bizottság ülése.** A városi állandó bizottság tegnap kedden délelben ülést tartott a polgármester elnöklésével. A jegyzőkönyv hitelesítése után a polgármester választ adott Minach representantnak arra az interpellációjára, melyet a via Industria egyik szakaszának elhanyagolt állapotára ügyében nemrég beterveztett. A műszaki hivatal — mondotta a polgármester — mindent megtesz az ut jókarbantartására a közevetlen uttest azonban a nagy forgalom miatt könnyen megromlik. Hangoztatja, hogy a via Industria említett részének kikövezésére szükség van.

Tárgyalásra került ezután a Comunale-színház fűtőberendezésének átalakítására kért 9000 koronás póthitel ügye. A fűtőberendezés perfekt és gyors átalakítása s a tervekben ezzel kapcsolatban beállott változások megkivánják a tulkiadást. Miután néhány részletkérdés felett vita keletkezett, úgy határoztak, hogy zárt ülésen fogják az ügy tárgyalását folytatni.

Ezután vita nélkül megadták az engedélyt az „Union” vegyészeti gyárnak arra, hogy a via Industria egyik szakaszán iparvágányokat építhessen az építésnél azonban a műszaki hivatal rendelkezéseire kell alkalmazkodnia.

A delegáció ezután elhatározta, hogy a tömeglakások és a kutyatartás új szabálytervezeteit bővebb előkészítés céljából egy más ülésre halasztja.

A népkönyvtárak 1910—11 évi záróműködésének tudomásul vétele és néhány kisebb költség megszavazása után a zárt ülésben megszavazták a Comunale fűtőberendezésének átalakítására kért póthitelt is, azaz a kikötéssel azonban, hogy a munkálatok december végéig okvetlenül fejeztesse be.

— **6942 korona.** Alig múlt el 1—2 nap a felhívás óta és már ennyi pénz gyűlt össze Fiumében a balkáni háboruban megsebesült szlávok javára. Szépen tekintélyes összeg és akármint gondolkozunk, becsületére válik a fiumei és susáki horvátoknak. Szinte a tollunk alá kívánczik egy óda, a melyben dícsöritenek a faji összetartásnak ezt a nagyvő példáját és egy szatira, melyben végig ostromozzák a magyarságnak betrágyos közönyét. 6942 K 82 fillérről számol be a vezetőség az első napokban. Így semmi kétségünk sincs az iránt, hogy a fiumei horvátok gyűjtése igen tekintélyes összegre fog rugni. Vajjon ha a magyarok gyűjtenének, mennyi gyűlne egybe?

vizet. Én úgy látszik, nagyon megtetszhettem magának, mert attól a naptól kezdve, állandóan mellettem volt, de mikor láttam, hogy volt ideálom nem akar velem törődni, kezdtem magának többet megengedni. Ugy-e emlékszik, mikor a majálison együtt táncoltunk és karonfogva mentünk hazafelé az erdei úton, azt mondtam magának egész hangosan, hogy maga nagyon jó fiu, megérdemli, hogy szeressem. Lássa, most őszinte leszek, az egészet csak azért mondtam, mert észrevettem, hogy a hátunk mögött ment ő. És ez így volt az egész nyáron és én egyszerre csak azt vettem észre, hogy hogy ha nem is szeretni, de kedvelni kezdem magát és szinte hiányzott nekem, ha egy napig nem mutatkozott. Ekkor történt, hogy egy este, mikor maga tudj Isten milyen okból nem jött hozzánk, kinn ültem a padunkon arra ment ő és hogy, hogy nem, megállt velem beszélgetni. Eleinte mulattam beszéltem, de később felébredt bennem a régi szerelem és nákor kijelentette, hogy most még jobban szeret, mint valaha, hittem neki és elég boldogul meghallgattam tanácsát. Azon a szép augusztusi reggelen minden egyéb felvilágosítás nélkül kiadtam a maga útját és vártam őt, mikor jelenik meg ismét. Vártam, de sajnos, hiába vártam: ő felém nem nézett, maga pedig került engem. Egy hétig bírtam ezt az állapotot, de egy hét múlva éreztem, hogy szerelmes vagyok. Szerelmes vagyok magába. Magával, akivel én csak játszani akartam. Behízyosodott a közmondás: Ne játszsz

— **Fiumei orvos a harcúeren.** Tegnap megírtuk, hogy Fabianich Hugó dr. susáki orvos, sebész-specialista, ajánlatot tett a montenegrói hadsereg fővezetőségének, hogy saját költségén lemegy a harcúeralhoz beosztott Vöröskereszthez. A válasz az este megérkezett, hogy Montenegro szívesen látja dr. Fabianichot. Az orvos ma délelőtt már el is utazott Cetinjébe.

— **Fizetésképtelenség.** Mirkovich M. fiumei butorkereskedő megszüntette fizetéseit. Az árutartozás 184 ezer, a pénztartozás 117 ezer, az összes tartozás tehát 301 ezer koronát tesz ki. Ezzel szemben a vagyoni állapot a következő: áruaktár 84 ezer, künlévőség 41 ezer, ingatlan 30 ezer, összesen 155 ezer korona. A cég bíróságon kívüli egyezségre törekszik.

— **Hadihajóink Fiumében.** Haditengerészetünk téli hajórajza ma többnapig tartózkodásra Fiuméba érkezett.

— **Régi panasz.** Egy olvasónk panaszos levelet küldött hozzánk. Ebben azt a régi bajt említi fel, hogy a Deák fasoron mennyi ideig állanak a villamosok, mikor a vonat keresztül megy. Olvasónkat nyugtassa meg az a tudat, hogy már nem fog sokáig tartani, mert — miként A Tengerpart is részletesen megírta — nemsokára áthidalják a vasuti síneket és akkor szabad lesz az út. Hogy a vasut méltányosabb lehetne addig is, az bizonyos. Olvasónk t. i. azt kérdi, hogy olyan fogalmat helyen, amilyen a Deák-fasor, miért zárják el az utat 10—15 perccel a vonat indulása, vagy berobogása előtt? Ez a panasz megszívlelésre méltó. Az átjárónál két óra is van, akik két perccel előbb a legkényelmesebben elzárhatnák az utat és ez által megszűnne az a nagy tolóadás, ami eddig volt. A vasut tartozik ennyi figyelemmel a közönséggel szemben. Hogy az utolsó két percben tiszta maradjon a pályá, arra két óron kívül ott van a rendőr is. Igazán képtelenség, hogy minden vonatnál 10 perccel el legyen zárva a város legforgalmasabb utcája.

— **Gyorsírók összejövetele.** Kéretnek azok a gyorsírók, akik a fiumei Gyorsíró Egyesületben a magyar, olasz, német nyelvű tanfolyamokra beiratkoztak, hogy f. hó 31-én este fél 8 órakor az Egyesület helyiségében (Viale Deák 2. I.), a tanítási óráknak megállapítása céljából okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Azok, akik a tanfolyamokon részt ohajtanak venni és eddig nem iratkoztak be, holnap estig még beiratkozhatnak.

a tüzzel. Szenvedtem, nagyon szenvedtem, de női hűségem máig sem engedte, hogy ezt tudtára adjam magának. Azóta pedig már megkértem kétszer is, de mindig visszautasítottam őket. Éreztem, hogy magával még fogok találkozni, hogy közöttünk még nincs vége mindennek. De most mondja őszintén, haragszik még rám? Megtud nekem bocsájtani?

— Látja — szölt a férfi szomorú, őszinte hangon, — maga most ismét feltépte az én régi, nagy, fájó sebet. De nem haragszom érte, sőt, boldog vagyok, hogy hozzám ilyen őszinte volt és legjobban szeretnék oda borulni a lábaim elé és a boldogságot sirva sugni a füllébe, hogy szeretem, imádom, még mindig. De látja, nem merem. Nem tudom mitől, de félek. Hátha ez is csak olyan játék, mint a régi.

A leány ránézett és hangján hallani lehetett, hogy a kitörni készülő sírását akarja visszatartani.

— Hát nem hiszi? Ugy-e emlékszik arra a kis fényképre, amit nekem adott emlékül? Hát nézzen ide, azóta, mióta elment, itt hordom a keblem fölött ebben a kis zsuzsuban. Ha nem szeretném, hát eltemném én a maga fényképét?

A férfi felállt, odalépett a leány elé és merőben a szeme közé nézett. Az pedig lassan átkarolta a nyakát és oda húzta magamé az ülésre.

Mire a vonat megérkezett, már mennyi ésszony, véglegény volt a fiu és a leány.

Szigeti László.

— **A kiviteli akadémia tanulmányi tanácsülése.** Ma délelőtt tartotta a Fiumei Kiviteli Akadémia tanulmányi tanácsa első és alakuló ülését gróf Wickenburg István v. b. t. kormányzó elnöke alatt. Az ülésen teljes számban vettek részt a tanulmányi tanács tagjai: Fuhrmann Ferenc min. tanácsos, az akadémia miniszteri biztosa. Kankovszky Ferenc és Lers Vilmos miniszteri tanácsosok, dr. Ary Pál miniszteri osztálytanácsos, dr. Schack Béla, a kereskedelmi iskolák főigazgatója, az akadémia miniszteri biztosa, Eidlitz Hugó, az „Adria” igazgatója, Leitner Károly, a Nyilvános Raktár Rt. vezérigazgatója, dr. Vio Antal országgyűlési képviselő, Mohovics Donát alpolgármester, Russo Elias rizsgyári igazgató, Cosulich Lajos, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Riboli Alfonz nagykereskedő, Kritza István, a kiviteli akadémia igazgatója. A jegyzőkönyvet dr. Hajnal Dávid tanár vezette. A tanács első sorban az akadémia új épületének ügyét tárgyalta, azután pedig elhatározta, hogy megkéri a kereskedelmi és közoktatásügyi minisztereket, hogy a hallgatók számára több ösztöndíjat alapítsanak. Megkeresik Fiume város tanácsát, hogy az általa a kereskedelmi pályán működők számára alapított háromezer koronás utazási ösztöndíjat engedje át az akadémia végzett hallgatói számára. Ezzel kapcsolatban a kereskedelmi minisztériumot is megkeresik utazási ösztöndíj adományozására. A tanács megkeresi a külügy-minisztériumot, hogy mindazokat a végzett hallgatókat, akik gyakorlati pályán nem működhetnek, vagy egyéb okok miatt mind önálló kereskedők nem tudnának boldogulni, alkalmazza a monarchia külföldi képviselőinél, minthogy az akadémia taumeneiben nagy anyagot foglal le a nemzetközi és konzuli ügyek ismertetése. Ez annál inkább is kívánatos lenne, mert a magyar közgazdasági élet külföldi konzulátusainknál nincsen abban a mértékben képviselve, mint ahogy ezt az ügy fontossága megkíváná. A tanács azután az akadémiai tanulmányut tervezetével foglalkozott és elhatározta, hogy az első tanulmányutat januárban, a másodikikat husvétkor tartásák. Januárban Triesztet fogják a hallgatókkal megismertetni, husvétkor pedig néhány olasz kikötő és kiviteli empórium után Génúán keresztül térnek vissza. A nagy szünidő tartamára az akadémia három növendékét külföldre fogja elhelyezni és pedig egyet Dél-olaszország, egyet Észak-Olaszország, egyet pedig Franciaország valamelyik kikötő városában, ottani kiviteli cégeknél. Több diadaktikai ügy elintézése és megállapítása után az ösztöndíjak odaítélése és a tandíjmentesség kérdésében határoztak. Végül Leitner vezérigazgató és dr. Schack Béla rövid felszólalásokban megköszönték Wickenburg István gróf kormányzónak, Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsosnak és dr. Kritza Istvánnak, az akadémia létesítése körül kifejtett megbecsülhetetlen fáradozásait, mire Kankovszky miniszteri tanácsos dr. Schack Bélának köszönte meg, hogy mint az ügy miniszteri referense egyetlenegy ülésben fogadtatta el a kereskedelmi minisztériummal az akadémia létesítésére vonatkozó tervezetét.

— **Pausi Emil ügye.** A Tengerpart annak idején megírta, hogy Budapesten a Révai-utca 14. sz. alatt levő Maxim-féle mulatóhelyen ez év február 4-én hajnalában egy nagyobb társaságban pezsgőt a fiumei származású Pausi Emil rendőrfelügyelő. Mulatás közben Pausi egy üvegtányért vágott a földhöz és az összetörött üvegtá-

nyérnak széthulló szilánkjai a közeli asztalnál ülő báró Jeszenák János százados felé repültek. Ebből szóváltás támadt a rendőrfelügyelő és a százados között, de az összetűzésnek semmi következménye nem lett. Pausi rendőrfelügyelő ezután elővette zsebéből töltött revolverét és azzal bahrálni kezdett. Játék közben a fegyver eldőrdült a rendőrfelügyelő kezeiben és a golyó hátteverét átfurva, Stavjanek György zenész ballábába hatolt be. Stavjanek súlyos sérülést szenvedett. Az ügyészség Pausi Emil ellen gondatlanságból okozott súlyos testi-sértés vétsége miatt emelt vádat. Tegnap volt kiténye ebben az ügyben a főtárgyalás a büntetőtörvényszéken, de mert a vádlott rendőrfelügyelő jelenleg Fiumében tartózkodik és a tárgyalásra megidézhető nem volt, a bíróság a főtárgyalást elnapolta és a meg nem jelent tanúk közül négyet 20—20 korona pénzbírsággal sújtott.

— **Halálös itélet a zergebőrön.** Radetich Mátyás grobniki erdőőr tegnap felkereste egyik ismerőse, Petrovics Szaniszló földműves, aki egy tintával teleirt zergebőrt tett az erdőőr asztalára. Elmondotta, hogy a zergebőrt tele írva találta az erdőben. Az erdőőr kivánsian kezdett a különös írás olvasásába és nagy meglepetéssel látta, hogy az halálos fenyegetést tartalmaz, amely neki szól. A zergebőrön ezek a sorok voltak:

Ez az ördög bőre. Radetich Mátyás erdőőrnek!

Kedves Mátyás barátom! Látod ezt a bőrt. Ilyen lesz nemsokára a te bőröd is, ha addig élek. Nekem a te bőröd kell, hogy az embereket soha se kizozhasd többé. A revolveremben már helyet foglal az az adag, amelyet utóljára fogsz bevenni! A különös levélnek aláírása nincs.

Radetich elvitte a zergebőrt a susáki esendőrségnek, amely keresi a halálos fenyegetés íróját.

— **Az előzékeny tolvaj.** Ledermayer Adolf és Sestan Albert péksegédek tegnap éjjel együtt dolgoztak Fiorentini orehovieai pékmester műhelyében. Ledermayer munka közben odaszólt társának, hogy mehet aludni, majd ő mindent elvégez. Sestan örömmel tért pihenőre s mialatt mélyen aludt, Ledermayer kifosztotta a pékmester kézipénttárát s a benne talált ötven koronával megszökött. Amikor Sestan reggel felébredt, ijedten vette észre, hogy a kemenében minden odaégett. Ledermayer eltűnése gyanús volt Fiorentininek, aki azonnal a kézipénttárba nézett és felfedezte a lopást. A csendőrség keresi a tolvajt.

— **Betörő, aki önként jelentkezik.** A Petrich és Baecareich deltai fakereskedő cég tegnapelőtt bejelentette a susáki csendőrségen, hogy irodájában betörő járt, aki — miután pénzt nem talált bosszújában felforgatta az irodahelyiséget. Az üzleti leveleket elszórta, az üzleti könyvek lapjait kitépte, azután tintával leöntötte és egyéb károkat csinált. A falra ezeket írta fel: „Eljének a csavargók és rablók! Füttyölök a törvénynek! Miért vittétek el a pénzt? Hogy én ne lophassak? A betörő mindössze 1 csernyőt s egy harapófogót tudott elvinni. Úgyanaznap Zuzuran János Danubiussyári munkás elpanaszolta a csendőrségen, hogy lakásán ruhaneműt loptak el.

Tegnap megjelent a rendőrségen Mileta Márk napszámos, aki elmondotta, hogy ő tört be Petrich-Baacareichékhez s Zuzuran ruháit is ő vitte el.

Azért jelentkezett önként, hogy szálást kapjon, mert hideg van és ő éhes. A csendőrök teljesítették kívánságát.

„Margherita” mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Ma szerdán

Egy óras előadás.

A más becsülete

Remek dráma — Nordish-film.

A megleckézettett anyos

oligjáték.

Távirat — Telefon.

A képviselőház ülése.

Andrássy, Tisza és Lukács beszélt.

Hosszu idők után ma délelőtt ellenzéki beszéd hangzott el a magyar képviselőházban. Andrássy Gyula gróf szólalt fel és éles hangon bélyegezte meg a kormány eljárását. Utána Tisza István gróf és Lukács László védték a munkapárt eljárását és igyekeztek a történetekért az ódiomot az ellenzékre háritani.

Fél 10 órakor tüntek fel a Szabadságtéren az ellenzéki képviselők. Károlyi Mihály, Molnár János és Apponyi Albert haladtak a menet élén. A városi villamos megállójánál Kossuth Ferenc várakozott, aki szívélyesen üdvözölte az ellenzékét és hozzájuk csatlakozott. A parlament teljesen körül volt véve katonákkal és rendőrökkel.

Az ellenzékiek egy darabig a főbejárat felé tartottak, aztán váratlanul balra fordultak és az Andrássy-szobor megkerülésével bevonultak a Dunaparttra. Az volt a cél, hogy a dunaparti kapun menjenek be. Ott azonban szintén egy gyalogszázad volt felállítva, melynek parancsnoka rögtön „Bajonett auf!”-ot vezényelt.

A százados udvarias, de határozott hangon távozásra szólította fel a képviselőket. A képviselők hivatkoztak a katonák magyar érzelmeire, de mikor látták, hogy ez sem használ, távoztak. Nem mentek be azok sem akik nincsenek kitiltva. Egyedül Andrássy Gyula és néhány hive tett kivételt, akik a főkapun át a parlamentbe mentek.

Ugy a parlament előtti téren, valamint az épületben teljes nyugalom honol. Az ellenzéki folyosó teljesen üres. A munkapárti folyosón csakhamar hire terjed, hogy Andrássy felszólal és követelni fogja a kormány távozását.

Egyegyed 11 órakor megszólalnak a csendőrok és Tisza István megnyitja az ülést. Megnyitójában indokolja a katonaság ki-rendelését, mert — mondotta — balkáni állapotokat nem lehet tünni. Az egész Ház helyesel, csak Andrássy rázza tagadólag a fejét.

Következnek az elnöki bejelentések, majd a delegációt összehívó királyi kéziratot olvassák fel, amit hozzászólás nélkül tudomásul vettek. Jelenti az elnök, hogy Kammerer Ernő ismétványt terjesztett be az iránt, hogy a házszabályok módosítására küldjenek ki egy 21 tagú bizottságot. Az interpellációs könyvbe Juriga Nándor jegyzett be interpellációt a kultuszminiszterhez egy pánszláv ügyben.

Lukács László miniszterelnök a zár-számadást, Serényi Béla földmívelésügyi miniszter pedig a totalizátor rendezéséről szóló javaslatot terjeszti be. Kiss Ernő ismerteti a mentelmi bizottság javaslatát, a mely az ellenzéki képviselők közül 34-et 15 napi, kettőt 20 napi kizárásra, kettőt pedig a Ház megkövetésére ítél. Mindezeket hozzászólás nélkül tudomásul vették.

Következett a nap szenzációja: Andrássy Gyula gróf napirend előtti felszólalása. Halk moraj, majd halotti csend támadt, mikor Andrássy szólni kezdett.

— Ami itt történik, az elejétől végig törvénytelen! — kezdte erős hangon.

E szavak nyomán erős zugás támadt a munkapárton:

— Az ellenzék okozta!

— Maguk kezdték!
— Provokálták a hareot! — kiáltották össze-vissza.

— Ha nem engednek beszélni, akkor is szólni fogok, akár tetszik Önöknek, akár nem! — harsogta Andrássy, mire megszólalt az elnöki csengő és Tisza esendire intette a munkapártot.

Ugyanakkor Tisza átadta az elnöklést Jankovich Bélának, ő pedig lement képviselői helyére.

Andrássy éles hangon bírálja a kormány cselekedeteit. Ő maga is elítéli az obstrukciót, de elismeri, hogy Tisza és Lukács hallatlan törvénytételleivel szemben más módon nem védekezhetek. Az a törvénytétel, hogy a parlamentet állandóan katonaság tartja megszállva, rosszabb a drinápolyi helyzetnél. Felszólítja a kormányt, hogy haladéktalanul hagyja el a helyét. A miniszterelnök ultimátumot intézett az ellenzékhez és ezzel csak provokálta őket. A parlamentáris mus megóvása, a nemzet parancsoló érdekei követelik, hogy Lukács és Tisza nyomban távozzanak.

Tisza István állott fel, hogy feleljen Andrássynak. A munkapárt riadó tapsal fogadja. Hosszasan polemizál Andrássyval és kijelenti, hogy a történelemért az ellenzék terhel a felelősség. Anarchiát nem tűrnek és amit a kormány és a munkapárt eddig tett, azért vállalja a felelősséget. Az ellenzékiek közül azok, akik nincsenek kizárva, megjelenhetnek volna. Kijelenti, hogy addig nem lesz béke, amíg az ellenzék botránysorozattal akarja ellenzéki feladatát teljesíteni.

Lukács László kijelenti, hogy ő nem ultimátumot küldött az ellenzéknek, hanem béke-ajánlatot. Az ellenzék, mely a hareot provokálta, önmagát kergette be a mai helyzetbe.

Ezután a vitát berekesztették és az ülés folytatását ma délután 4 órára tüzték ki, a mikor is átveszik a főrendiház üzenetét.

A Balkán háború.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 30. A hadügyminiszterhez érkezett távirat szerint a török hadsereg dél óta hareban áll a bolgár sereggel. A jelentés szerint a törökök vitézül küzdenek, ami bizonyosága a csapatok kitünő szellemének.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 30. A hadügyminiszter egy másik távirati jelentést kapott a ma megkezdődött nagy ütközetről. A távirat szerint a törökök helyzete igen kedvező és általános előnyömlésben vannak.

Kiamil—nagyvezér.

KONSTANTINÁPOLY okt. 30. Ghazi Mukhtar nagyvezér lemondott s helyét Kiamil pasa foglalta el.

Megkezdődött a döntő ütközet.
KONSTANTINÁPOLY okt. 30. A török keleti hadsereg felvette a döntő ütközetet a bolgárokkal.

A görögök előnyömlése.
ATHÉN okt. 30. Danglis tábornok jelenté Konassiból, hogy a görög sereg Verria közelében heves harc után áttört a tripotamosi szoroson és győzelmesen vonul előre.

Fejtelenség Szalonikiben.
PARIS okt. 30. Szalonikiből jelentik: Itt teljes a fejtelenség. Konstantinápolyból már nem is érkeznek utasítások, ugylászik a várost magára hagyták. A helyőrség élelmiszerraktárát valószínűleg görög merénylők légerőpítették.

Nagy esata lesz.
KONSTANTINÁPOLY, okt. 30. Nazim basa hadügyminiszter főparancsnok ma a következő táviratot küldte:

A keletroméliai bolgár hadsereg az e hónap 22-n Kirk-Kilissetől északra lefolyt hareban tetemesen győngült s eddig még nem sikerült a rendet helyreállítani és folytatni az előnyömlést. A császári keleti hadsereg, mely e hónap óta éjjel-nappal működésben van, igyekszik erejét szaporítani és növelni. Ennek következtében a legrövidebb időn belül valószínűleg nagy esata lesz.

Javul a helyzet.
KONSTANTINÁPOLY, okt. 30. Drinápolyból és Kirk-Kilisséből érkezett utolsó hírek szerint a helyzet a törökök javára billent. A bolgárok három nap óta nem mernek mutatkozni Drinápoly közelében, mert Marasnál irtózatoss vereséget szenvedtek. A bolgárok Kirk-Kilisséből is eltakarodtak, ahol szintén sok halottat és sebesültet hagytak hátra.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, okt. 30. A főrendiház ma délben Széchenyi Sándor gróf alelnök elnökele alatt ülést tartott. Az ülésen felolvasták a delegáció összehívásáról szóló királyi íkérzetet, majd megválasztották a delegáció főrendiházi tagjait, kiknek névsorát a képviselőházhoz küldték át.

Andrássy indokolja felszólalását.

BUDAPEST okt. 30. Nemcsak parlamentben, hanem az egész fővárosban is óriási felűnést keltett, hogy Andrássy Gyula felszólalt a képviselőházban. Andrássy kijelentette az újságírók előtt, hogy már a tegnapi ellenzéki konferenciát is tájékoztatta szándékáról és felszólalását azzal indokolja, hogy arra azért volt szükség, hogy a ház naplójában nyoma legyen a jogtalanságokat elkövető kormány ellen tiltakozó ellenzék felszólalásának.

Az ellenzéki pártok konferenciája.

BUDAPEST, okt. 30. Az ellenzéki képviselők a parlament elöl a Kossuth pártkörbe mentek és ott értekezletet tartottak. Apponyi Albert határozati javaslatot terjesztett az értekezlet elé, amely a mai képviselő házi ülést

munkapárti konferenciának minősítette. Gróf Károlyi Mihály javaslatára tiltakoztak az ellen, hogy az ellenzék szuronyos katonasággal gátóiták mega házba való belépéstől. Délután három órakor az ellenzék njabb értekezletet tartott a néppárt körhelyiségében.

Anglia Oroszországot támogatja.

LONDON, okt. 30. Sir Edward Grey angol külügyminiszter ma kijelentette, hogy angol kormány elejti a Balkánon eddig hangsúlyozott státuszkvó elvét. Anglia a balkáni kérdésben Oroszország külpolitikáját teljes mértékben támogatja.

TŐZSDE.

Budapesti Értéktőzsde.

	Okt. 29. zárlat	Mai árt. 1 óra
Magyar hitelrészvény	782.—	772.25
Osztrák hitelrészvény	598.—	595.50
4%-os koronajáradék	84.53	84.—
Osztr.-magy. államvasut	666.—	666.25
Jelzálogbank	410.50	406.25
Leszámitolóbank	503.—	500.—
Hazai Bank	280.—	280.—
Magyar Bank és Keresk. R-T	526.—	521.—
Rimamurányi	717.50	711.75
Salgótarjáni	704.—	696.—
Közuti Vasut	637.50	632.—
Városi Villamos	368.—	363.25
Adria	498.—	485.—
Déli Vasut	104.—	—
Magyar Cukoripar	2755.—	—
Rizsgyár	3600.—	—

Budapesti Gabonatózsde.

	Okt. 29. zárlat	Mai árt. 1 óra
Buza októberre	11.92	11.95
Buza áprílira	—	—
Rozs októberre	10.53	10.52
Rozs 1913 áprílira	8.10	8.11
Tengeri májusra	—	—
Zab októberre	11.42	11.43
Zab áprílira	—	—

Bécsi Értéktőzsde.

Osztrák hitelrészvény	609.—	595.50
Magyar hitelrészvény	782.—	772.50
Osztrák magyar államvasut	668.50	665.50
Déli Vasut	104.—	101.—
Alpesi	942.50	934.—
Skoda	741.—	740.—
Osztr. koronajár.	85.10	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kölések átlagár.
Fiumei 4%-os kölesönkötv.	92.—
Banca Fiumana	610.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	392.—
Fiumei Népbank	114.—
Litorale Bank és Takaréksusák	228.—
I. Horvát Takarékpénztár	6000.—
„Indeficienter“ tengerhajóz. Nom 250	300.—
Magyar-Horvát Gözhajótárs.	1420.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1120.—
Orient tengerhajózási társ.	1440.—
Alt. Forgalmi r. t.	2250.—
Magyar Olajgyár	212.—
Austro-Americana	275.—
Navigazione Libera Triest	574.—
Osztrák Lloyd	501.—
Stabilimento Tecnico	9550.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	415.—
I. Trieszti Rizsgyár	882.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	392.—
Spalatoí Portland Cement	392.—
Assicurazioni Generali	905.—
Riunione Adriatica	3750.—

APOLLO SZINHÁZ

Via Alessandro Volta 6. sz. — Igazgató Troppauer Ármin.

ELŐZETES JELENTÉS.

Szombaton, 1912 november 2-án pontban este félkilenckor

nagy megnyitò előadás.

Szigoruan decens elsőrendű családi műsor.

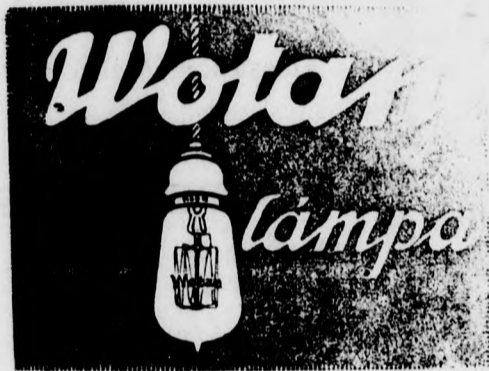
A newyorki rendőrség botránya.

NEW-YORK, okt. 30. A vizsgálti fogóságban ülő Becker rendőrhadnagy hosszú levelet intézett az államügyészséghez, melyben megírja, hogy Rosenthal gyilkosa a fő-tárgyalásra beidézett Rose tanu. Binger rendőrtiszt bejelentette, hogy birtokában van oly adatoknak, melyek bizonyítékok arra, hogy a rendőrség több más gyilkosság rendezésében résztvett.

Dr. ALDO RUDAN

üggyévi Irodáját Via Municipio 13 alá,
Ploech palotába helyezte át.

**Fiatal raktári munkás-
leány felvétetik. Cim a kia-
dóhivatalban.**

huzott drótszállal.

Törhetetlen!**Vendéglő megnyitás.****„Al Paolo“ vendéglő**

Fiume Via dell'Industria 52 sz.

a kivándorlási palotával szemben

október 31-ikén megnyílik.

Kitűnő magyar és olasz konyha. Elsőrendű magyar borok, Polgári sör.

Szíves pártfogást kér

Hönsch Pál

a Lloyd vendéglő volt főpincére.

Weiss Fanny

női divatterme

Fiume, Corso 10. I. emelet

tisztelettel jelenti, hogy párisi és bécsi újdonságai megérkeztek.

Kéri egyúttal, hogy azok megtekintése végett műtermet vételkényszer nélkül becses látogatásával szerencsétlenni kegyeskedjék.

Belaria vendéglő

FIUME

(Georgevics-ház) Via Fratelli Branchetta.

Kitűnő magyar konyha. Izletes ételek. Kifogástalan italok.

TELEFON 13-35.

Hutter János

vendéglős.

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák“ szálló**

a Deák-korzón és dependance-á a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Imró Ferenc

borbély és fodrászterme

Fiume, Via A. Manzoni 7. (Braidia).

Kifogástalan kiszolgálás.

Mindenféle hajmunka és női fésülés.

TOPICS MILAN

fogtechnikus

— Susákról Fiuméba költözött —

Via del Porto 8. szám II. emelet.

LEDERER PENZIO ABBAZIA

Habsburg villa és Park szálló.

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

CIRKVENICA**Szálloda HORVÁTH Étterem**

Penzió

Magyar ház, magyar konyha, magyar borok. - Olcsó árak.

Tengeri fürdő Lusinpiccino Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

József Főherceg szálló

BUDAPEST.

Modern, kényelmes, tiszta. Vendég-szobák 3.- koronától feljebb. Gőzfűtés, lift. Jutányos penzió. A keleti pályaudvarral szemben.

VIII., BAROSS TER 2. szám.

Tanárok, kórházorvosok és gyakorlóorvosok

ismételten kijelentették, hogy a

DIANA**Sósborszesz**

menthollal

számos esetben fájdalomcsillapító szernek bizonyult.

A társadalom minden rétegéből érkeznek naponta elismerő nyilatkozatok a

Diana-Sósborszesz

kitűnő sajátságai felől.

A Diana-Sósborszesz ajánlatos:

1. A test bedörzsölésére reggel és este.
2. A mosdóvízzel való keveréshez.
3. Hajmosószernek.
4. Szájviznek.
5. Izzadság ellen,
6. Edzésre.
7. Massagera.
8. Fejfájás ellen.

1 üveg ára K --.50

2 " " " 1.20

3 " " " 2.40

**Mindenütt ::
:: kapható.**

Figyelem!**50.000 pár cipő**

4 pár cipő csak 8 Kor. 50 fillér.

Több nagy gyár fizetésképtelensége miatt megbízást kaptam nagyobb tömegű cipőnek melyen a gyártási áron alul való eladására. Bárkinek eladok tehát:

2 pár női és 2 pár női fűzős-cipőt,

barna vagy fekete bőrből, galosirozva, erős szegezésű börtalppal, nagyon elegáns, legújabb facon, tetszészerinti nagyságban.

Mind a 4 pár összesen csak 8 kor. 50 fillér. Sztéküldés utánvétel.

J. GELB

Schuh-Export, Neu-Sandez N.r 419.

A nem tetszőt kicserélem, esetleg a pénzt visszaküldöm.

ABBAZIA

: Hotel, Penzió és Caffé-Restaurant :

„TRAUBE“

Árnyas kert. Kényelmes fedett helyiségek. A fürdőhely legolcsóbb étterme. Magyarok találkozó helye.

LUSSINPICCOLO**ABBAZIA****CAFÉ WAGNER KÁVÉHAZ**

Fényűzően berendezett kávétermek. Külön játék és billiard szalonok. Tengerparti terras és kerthelyiség. Bel- és külföldi lapok nagy mennyiségben. Különlegességek és frissítők

Számos látogatást kér

WAGNER RICHARD, tulajdonos**Ára 30 K.****Nincsen Önnek rendes háztartása ha Eclipse dagasztógépe nincsen**

3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen átdagasztani.

Minden vas- és edényüzletben kapható.

Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company képviselője, Eckel Egon, Fiume Via Carducci 14. sz.

Ha egészségét félti**„ADRIA“**

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytiszt. Bakteriamentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknek igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!Töltőtelep **ABBAZIA** Friedrichshof.**Kávé és Tejmérés**

Fiume, Via Carducci 8. - Frisstej és tejtermékek, kívánatra házhoz is szállíthatnak.

Kávé. Csokoládé. Tea.

Magyar, német és olasz lapok.

Olcsó árak!

Számos pártfogást kér

Ljubich Jozefin tulajdonosnő**TÓTH JANOS****Magyar vendéglője**

a legolcsóbb Fiumében.

Via Alessandro Manzoni 10.

Kőbányai polgári sör.

Magyar és dalmát bor.

Hartweg Testv.

Fiume, via Acquedotto 11. sz.

Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kifogástalanul fest és tisztít.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám. Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak.

Tulajdonos

Tranquillo de Negri.**Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek, Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.**A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, **Trieszttől Bécsig.** Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.**Hotel „Vinodol“****CIRKVENICA**

Étterem - Kávéház - Penzió

Legfinomabb kivitelű függőkbe, mell-tükbe és karcsattokba foglalatt elsőrendű **brilliánssok, gyöngyök, smaragd, zafir és rubinok**, továbbá medaillonok és nyakláncok leggazdagabb választékban s locsó szabott árak mellett kaphatók**Engelsrath I. ékszerésznél**

Fiume, Dante-tér 5. Fiók Abbaziában.

Az Adria palotában olcsón eladó egy teljesen jókarban lévő

**::urifodrász üzlet::
= berendezés. =**

Butor megtekinthető naponta az Adria palotában lévő fodrász-üzletben.

Ugyanott a női fodrászat részére fizetés mellett, két tanuló kisasszony felvétetik

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

CORTE ANGELO, FIUME

Corso 27 sz., I. emelet. Telef. 2-27.

COIFFEUR - POSTISEUR - PARFUMFUR.

Onduláció, jelmez-parókák, kézápolás (Manicure), arcmassage vilamos árammal és gőzzel. - Hajfestés és fejmosás, a fejszárítása villamos készülék segítségével. Hajmunkák, párisi, londoni és bécsi modellek szerint.

Külön termek - Kívánságra házhoz küldök

„Buffet Bellevue“

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér

SZIRMAI GYÖZÖNE.**Mosòda a Csillaghoz**Értesítem a n. é. közönséget, hogy a Via Remai 2 sz. alatt **új mosòdát nyitottam.**

Gyors és kifogástalan kiszolgálás. Magyar tulajdonos. Via Remai 2. — Telef. 15-87.

Nattich Henrik

Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű órákban, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométer-órák és **láncokban** jutányos árakon, jótállás mellett. — Saját javítóműhely.

Nyomatott a „Mojana“ nyomdában Fiume.